

UTTALELSE - KLAGE PÅ AT TRENINGSSENTER KUN GIR TILBUD TIL KVINNER

Sammendrag

Sak: 09/1060.

Lovanvendelse: likestillingsloven § 3.

Konklusjon: ikke brudd

Ombudet ble gjort oppmerksom på at Innersvingen treningssenter tilbyr sirkel trening kun for kvinner, og ikke for menn.

Treningssenteret har i redegjørelse til ombudet påpekt at treningskjeden har et treningssenter som heter Felix som er en treningsklubb for menn og et treningssenter Felicia som er en treningsklubb for kvinner. Etter ombudets vurdering stilles menn ikke dårligere enn kvinner når de gis et tilsvarende likeartet treningstilbud, selv om tilbudene er i forskjellige lokaler. Menn stilles heller ikke dårligere enn kvinner, dersom treningstilbudet er spesielt rettet mot enten kvinner eller menn, eller fordi det etableres treningsprogram som forbeholdes kvinner.

Ombudet konkluderte med at treningssenter ikke har handlet i strid med likestillingsloven § 3.

OMBUDETS UTTALELSE

Sakens bakgrunn

Ombudet vil først beklage at saken har fått unødvendig lang saksbehandlingstid.

Ombudet ble den 5. mai 2009 gjort oppmerksom på at Innersvingen treningssenter ikke gir adgang for menn. Henvendelsen var basert på en artikkel i VG den 3. mai 2009 hvor det sto at menn ikke har adgang til å trene på Innersvingen treningssenter. Ombudet sendte derfor brev til Innersvingen treningssenter for å be om en redegjørelse. Det er Tveitan Gruppen AS som har besvart ombudets henvendelse.

Ombudet har i redegjørelse fra treningskjeden fått opplyst at Tveitan Gruppen AS kjøpte opp franchisekjeden Innersvingen 1. april 2009, og at de fra det tidspunkt har videreutviklet konseptet. Det opplyses at Innersvingen treningssenter fra 1. september 2009 fremstår under konseptet "Felicia – treningsklubber for kvinner" og "Felix treningsklubber for menn". De viser videre til at treningsklubbene vil være i ulike lokaler, men at det også vil forekomme at treningsklubbene er lokalisert sammen. Noen av klubbene har også egne treningstider for menn. Målet er at de om fem år skal ha 100 Felicia klubber og 30 Felix klubber.

De viser videre til at kvinner og menn har ulike behov, og ulike forutsetninger for trening. Treningssenteret påpeker videre at målgruppen for treningssentrene er eldre personer. Treningssenteret viser videre til at kvinnelige medlemmene som velger Felicia velger å trene der fordi de kan trene sammen med likesinnede av samme kjønn, fordi de føler seg mer vel, blir sett og ivaretatt. Treningsapparatene er også tilpasset en kvinnelig målgruppe. Medlemmene kan også velge mellom to typer medlemskap, med og uten kostveiledning/slanking. Treningssenteret viser til at de etter mange års erfaring med vektreduksjon og slankekurs, ser klare forskjeller mellom menn og kvinner i en slankesituasjon.

De viser til at de fleste av de tidligere Innersvingen klubbene vil omprofileres. Noen av klubbene forblir Innersvingen, og vil drives på samme måte som de har vært drevet i fire år. Tveitan Gruppen AS står som eier og franchisegiver også for disse. Disse klubbene vil kun være åpne for kvinner, og konseptet vil ikke videreutvikles med det første. At klubbene ikke er åpne for menn er ikke noe som de som franchisegiver pålegger franchisetakere. Alle klubbeiere står fritt, og er således ansvarlig, for valget om å holde åpent, eller ikke holde åpent for menn.

Tveitan Gruppen AS opplyser til slutt at de er bundet av kontrakter som er inngått mellom klubbene og tidligere franchisegiver og har derfor ingen mulighet til å pålegge klubbeiere nye rutiner.

Rettslig grunnlag

Ombudet kan gi uttalelse om et forhold er i strid med likestillingsloven eller ikke, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 andre ledd nr. 1.

Likestillingsloven

Likestillingsloven § 3 forbyr direkte og indirekte forskjellsbehandling av kvinner og menn.

Med direkte forskjellsbehandling menes handlinger som stiller kvinner og menn ulikt fordi de er av forskjellig kjønn, jf. likestillingsloven § 3 annet ledd nr 2. Direkte forskjellsbehandling er tillatt dersom det begrunnes i saklige hensyn.

Med indirekte forskjellsbehandling menes enhver tilsynelatende kjønnsnøytral handling som faktisk virker slik at det ene kjønn stilles dårligere enn det annet. I særlige tilfeller er indirekte forskjellsbehandling likevel tillatt dersom handlingen har et saklig formål uavhengig av kjønn, og det middel som er valgt er egnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende i forhold til formålet.

Dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har skjedd diskriminering, skal det legges til grunn at diskriminering har funnet sted, hvis ikke

den som er ansvarlig for handlingen sannsynliggjør at det likevel ikke har skjedd diskriminering, jf. likestillingsloven § 16.

En påstand om diskriminering er ikke nok til at ombudet kan konkludere med at det er "grunn til å tro" at diskriminering er skjedd. Påstanden må støttes av andre opplysninger eller sakens omstendigheter for øvrig.

Ombudets vurdering

Ombudet skal ta stilling til om Innersvingen treningssenter forskjellsbehandler menn i strid med likestillingsloven § 3.

For at diskrimineringsforbudet i likestillingsloven § 3 første ledd skal være overtrådt kreves det at det ene kjønn er satt i en "dårligere stilling" enn vedkommende ellers ville vært på grunn kjønn. I Likestillings- og diskrimineringsnemndas (Nemnda) vedtak 18/2009, har Nemnda uttalt at handlinger som er egnet til å medføre at noen kommer i en dårligere stilling, kan omfattes av loven. Dette må vurderes ut fra en objektiv målestokk.

Ombudet vil først fastslå at det å nekte menn adgang til å trene på et treningssenter i er forskjellsbehandling av menn som i utgangspunktet er i strid med likestillingsloven § 3. Om det likevel kan være lovlig, beror på en konkret saklighetsvurdering.

I denne saken tar ombudet kun stilling til om treningskjeden Innersvingen treningssenter, som nå heter Felix og Felicia, er i strid med likestillingsloven. Tveitan Gruppen AS har i sin redegjørelse påpekt at treningssenteret Felix er en treningsklubb for menn og Felicia er en treningsklubb for kvinner.

Etter ombudets vurdering stilles menn ikke dårligere enn kvinner når de gis et tilsvarende likeartet treningstilbud, selv om tilbudene er i forskjellige lokaler. Menn stilles heller ikke dårligere enn kvinner, dersom treningstilbudet er spesielt rettet mot enten kvinner eller menn, eller fordi det etableres treningsprogram som forbeholdes kvinner.

Ombudet er på denne bakgrunn kommet til at menn ikke stilles dårligere enn kvinner, når det foreligger et likeartet treningstilbud for menn.

Konklusjon

Innersvingen treningssenter/ Tveitan Gruppen AS har ikke handlet i strid med likestillingsloven § 3.

Ombudet ser at Tveitan Gruppen AS viser til at deres målsetning er å starte 100 Felicia klubber og 30 Felix klubber. Slik ombudet ser det, vil dette kunne bli et likestillings spørsmål dersom det ikke finnes et likeartet treningstilbud for menn som

de kan benytte seg av der Felicia klubbene opprettes. Ombudet oppfordrer Tveitan Gruppen AS til å gjøre sine franchisetakere oppmerksom på dette.

Oslo, 12. januar 2011

Sunniva Ørstavik
Likestillings- og diskrimineringsombudet